

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายจรูญ อินทจาร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๖/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๔๒/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

ประเด็นวินิจฉัย

มติของพรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ให้ร้อยตรี พรพล อติเรกสาร ผู้ร้อง พ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทยนั้น มีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๕ วรรคสาม หรือไม่

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจกรรมในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

การจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการ และข้อบังคับของพรรคการเมือง ต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง กรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเห็นว่ามีมติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป

มาตรา ๑๐๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

๑.ลา

๒.ลา

(๗) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ลาออกหรือพรรคการเมืองมีมติ เว้นแต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ คัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

๓.ลา

๔.ลา

มาตรา ๑๒๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง พรรคการเมืองต้องมีชื่อ ชื่อย่อ ภาพเครื่องหมาย นโยบาย และข้อบังคับพรรคการเมือง ซึ่งมีลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในเรื่องเชื้อชาติหรือศาสนาระหว่างชนในชาติ ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร และไม่ขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๑๐ ข้อบังคับพรรคการเมืองต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(๗) การรับเข้าเป็นสมาชิกและการให้ออกจากการเป็นสมาชิก

ฯลฯ ฯลฯ

(๑๐) วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก กรรมการบริหารพรรคการเมือง และกรรมการสาขาพรรคการเมือง

ฯลฯ ฯลฯ

มาตรา ๒๐ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

ฯลฯ ฯลฯ

(๔) พรรคการเมืองมีมติให้ออกตามข้อบังคับพรรคการเมืองเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น

ฯลฯ ฯลฯ

การสิ้นสุดสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคการเมืองต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับแต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ คัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยหรือจะคงสมาชิกภาพของพรรคการเมืองนั้นต่อไปก็ได้

ฯลฯ ฯลฯ

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในขณะเดียวกันเกินหนึ่งพรรคการเมือง

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเห็นว่ามีมติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญหรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีมติหรือข้อบังคับพรรคการเมืองดังกล่าวขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มีมติหรือข้อบังคับดังกล่าวนั้นเป็นอันยกเลิกไป

ความเห็น

พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญต่อพรรคการเมือง โดยรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ มีเจตนารมณ์ที่จะเสริมสร้างพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นองค์กรหรือสถาบันหลักในทางการเมืองที่จะพัฒนาระบอบประชาธิปไตยและการปกครองประเทศให้มีความมั่นคง ด้วยการกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการเสนอและการพิจารณากฎหมาย การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การพิจารณาให้ความเห็นชอบพระราชกำหนด การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยการตั้งกระทู้ถาม การอภิปรายและการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ การเสนอญัตติซึ่งรวมถึงการตั้งคณะกรรมาธิการ ตลอดจนการเข้าชื่อเพื่อควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เป็นต้น และกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่ในขณะเดียวกัน เพื่อป้องกันมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกรวบงำหรือตกอยู่ภายใต้อำนาจของพรรคการเมืองจนขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่หรือการตัดสินใจใด ๆ อันเป็น

อุปสรรคต่อการทำหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชน รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองเรื่องดังกล่าวนี้ไว้ในมาตรา ๑๒๒ ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยโดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของ ปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และยังยืนยันหลักการนี้ในมาตรา ๑๖๒ วรรคสอง ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระจากมติพรรคการเมืองในการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติ ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ จึงกล่าวได้ว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นบทบัญญัติเริ่มต้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระทำกิจกรรม ทางการเมืองในระดับของการเข้าใช้อำนาจอธิปไตยขององค์กรพรรคการเมืองอันเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่ง ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หากใช้เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคลที่เข้าร่วมกับ พรรคการเมืองนั้นจะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคการเมืองในทุกกรณี หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกของพรรคการเมืองเห็นว่ามติของพรรคการเมืองใดมีลักษณะ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ก็ย่อมใช้สิทธิให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ โดยที่บุคคลนั้นไม่จำเป็นต้อง ลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้นแต่อย่างใด ในทางกลับกันพรรคการเมืองก็สามารถคัดกรอง บุคคลเข้าร่วมอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกันเพื่อร่วมกันพัฒนาให้พรรคการเมืองของตนมีความเข้มแข็ง อันนำไปสู่ความเป็นสถาบันในทางการเมือง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้พรรคการเมืองมีกระบวนการให้สมาชิกของ พรรคพ้นจากการเป็นสมาชิก หากเห็นว่าสมาชิกผู้นั้นมีแนวคิดหรือการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับแนวนโยบาย พรรคการเมืองที่ผู้นั้นสังกัด

เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๑ (๓) ที่บัญญัติไว้ให้ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ กรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง บทบัญญัตินี้เป็นการบังคับ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง ทั้งนี้ก็โดยมีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันการย้าย พรรคการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ให้กระทำได้ง่าย เพื่อให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็ง แต่ในขณะเดียวกันก็มีการคุ้มครองให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระไม่ตกอยู่

ภายใต้อาณัติใด ๆ ทั้งจากพรรคการเมืองที่ตนสังกัดและจากประชาชนในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนได้อย่างแท้จริง ตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๒ ดังกล่าว ดังนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง และให้อำนาจพรรคการเมืองในการออกข้อบังคับพรรคได้แล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของพรรคการเมือง และต้องปฏิบัติตามมติและข้อบังคับของพรรคการเมือง และเมื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๗) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๗) และ (๑๐) ซึ่งกำหนดให้ข้อบังคับพรรคการเมืองต้องมีรายการเกี่ยวกับการให้ออกจากการเป็นสมาชิก และรายการเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก และมาตรา ๒๐ (๔) ได้บัญญัติเกี่ยวกับกรณีสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลงเมื่อพรรคการเมืองมีมติให้ออกตามข้อบังคับพรรคการเมืองเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น แสดงให้เห็นว่า การให้สมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคนั้นย่อมทำได้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงได้ให้อำนาจพรรคการเมืองจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการ และข้อบังคับของพรรคการเมือง แต่ต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมืองนั้น ร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าข้อบังคับหรือมติพรรคในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้ อีกทั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๗) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ วรรคสาม ยังบัญญัติให้กรณีหากพรรคการเมืองมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญให้พิจารณาวินิจฉัยได้ว่า มติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อเท็จจริงจากคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำร้องแก้ไขคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และเอกสารประกอบ ปรากฏว่า ผู้ร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี เขตเลือกตั้งที่ ๑ สังกัดพรรคพลังประชาชน ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ พรรคพลังประชาชนถูกยุบ ผู้ร้องได้ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ และพรรคผู้ถูกร้องได้มีมติรับผู้ร้องเข้าเป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทยเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้ร้องจึงมีสถานะเป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้องที่จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับพรรคที่กำหนดไว้ เหตุที่พรรคผู้ถูกร้องมีมติให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกพรรค ประกอบด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ ผู้ร้องได้แสดงตนต่อสาธารณะอย่างเปิดเผยโดยการแถลงเปิดตัวและขึ้นป้ายขนาดใหญ่ประกาศตัวว่าตนเองเป็นสมาชิกของพรรคภูมิใจไทย ทั้งได้แถลงข่าวต่อสื่อมวลชนว่าผู้ร้องจะเข้าร่วมดำเนินงานทางการเมืองกับพรรคภูมิใจไทย นอกจากนี้ผู้ร้องยังมีพฤติกรรมละทิ้งหน้าที่ ที่มีต่อพรรคโดยไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคทั้งภายในพรรคและกิจกรรมที่พรรคจัดขึ้นนอกสถานที่ และไม่เข้าร่วมประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประจำสัปดาห์ของพรรคเพื่อไทยโดยขาดการประชุมจำนวน ๕๔ ครั้ง พรรคผู้ถูกร้องมีมติให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกพรรค เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ นั้น ความประพฤติของผู้ร้องดังกล่าวเป็นการกระทำในเรื่องส่วนตัวของผู้ร้องมิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การที่พรรคผู้ถูกร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ร้องเป็นการผิดข้อบังคับของพรรคอย่างร้ายแรงและมีมติให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกของพรรคจึงมิใช่เป็นเรื่องที่มีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแต่อย่างใด ส่วนคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๒ ที่ผู้ร้องอ้างถึงนั้นเป็นเรื่องที่มติของพรรคประชากรไทยที่ลบชื่อสมาชิกพรรคออกจากทะเบียนสมาชิกพรรคประชากรไทย เนื่องมาจากการลงมติในสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร มิใช่เรื่องความประพฤติส่วนตัว ข้อเท็จจริงจึงไม่ตรงกันกับกรณีของผู้ร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเห็นว่า มติของพรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ให้ร้อยตรี พรพล อติเรกสาร ผู้ร้อง พ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทยนั้น มิได้มีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ

หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ให้ถือว่า
สมาชิกภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

นายจรูญ อินทจาร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ